

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 13892
Tarih : 16.08.2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 16/08/2021 16:21
Sayı: E-120.10-
0857536

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kastamonu'nun Bozkurt ilçesinde, 11 Ağustos 2021'de şiddetli yağış sonucu regülatör kapaklarının açılmasıyla afete dönüşen facia, henüz netleşmeyen sayıda vatandaşımız yaşamını kaybetmesine ve ilçemizin neredeyse haritadan silinecek kadar büyük bir maddi kaybına neden olmuştur.

2013 Mart ayında çıkan basın haberlerinde "Kastamonu İdare Mahkemesi, Bozkurt ilçesindeki Ezine Çayı üzerinde yapılması planlanan Ebru Regülatörü ve Hidroelektrik Santrali (HES) Projesi'nin yürütmesini durdurduğuna" dair bilgiler vardır ve Bozkurt'ta yaşayan vatandaşların ifadelerinde göre afetten kısa bir süre önce telefonlarına gelen SMS'ler ile barajın kapaklarının açılması sebebiyle çiftçilerin gereken tedbirleri almaları istenmiştir.

Yürütmenin durdurulmasına dair mahkeme kararları olmasına rağmen büyük bir afete sebep olan, insan ve doğaya karşı tahribatı bilimsel verilerle ortada olan HES'lerin ve regülatör kapaklarının güvenlik sağlanmadan, hangi sorumlular tarafından açılmasına karar verildiği ve ne gerekçeyle açıldığının sebeplerinin incelenmesi, buna benzer olayların yaşanmaması için diğer HES'lerin denetimlerinin yapılarak gerekli tedbirlerin alınması, bu santrallerin çevre ve insan üzerindeki etkilerinin araştırılması ve afet ile vatandaşlarımızın yaşadıkları mağduriyetlerin en kısa zamanda telafi edilmesi amacıyla, Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104' üncü ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını teklif ve arz ederim.

Hüda KAYA

İstanbul Milletvekili

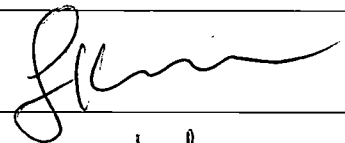
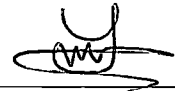
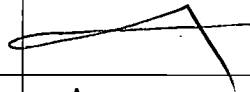
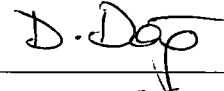
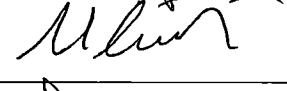
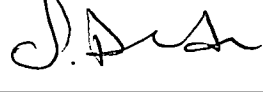
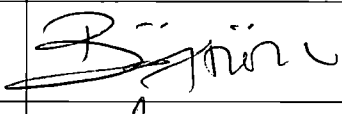
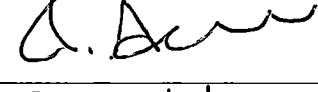
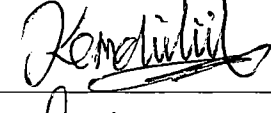
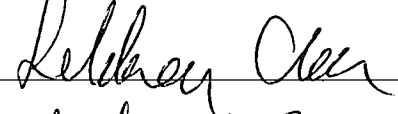
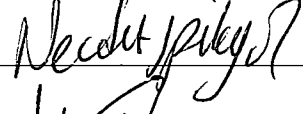
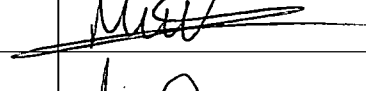
GEREKÇE

Kastamonu'nun Bozkurt ilçesini adeta haritadan silen 11 Ağustos 2021'de başlayan şiddetli yağış regülatör kapaklarının açılmasıyla afete dönüştürerek can ve mal kaybına neden olmuştur. Bozkurt'a 20 km uzaklıkta bulunan HES barajında yaşanan çökmenin sebep olduğu iddia edilmiştir. Kastamonu Valiliği ve İçişleri Bakanı Süleyman Soylu bu iddiaları yalanlarken, Bozkurt'ta yaşayan bir çiftçiye, selin gerçekleştiği Çarşamba günü KAST.SULAMA tarafından "Çiftçilerimizin dikkatine. Bölgemizdeki yoğun yağışlar nedeniyle sel riski beklenmektedir. Tesislerimizi ve arazilerimizi korumak amacıyla barajlarımız kapatılmış regülatör kapaklarımız açılmıştır. Tüm çiftçilerimizin önlem almasını önemle rica ederiz" şeklinde bir mesaj gönderilmiştir. Tarım ve Orman Bakanı ise "Burada HES'le alakalı bir problem yok. 'Regülatör kapakları, taşkın esnasında açılıyor, ondan patladı' diyorlar ama böyle bir durum söz konusu değil. Genelde HES'ler bu işin sebebi yerine genelde bana göre mağduru oluyor." şeklinde bir açıklamada bulunmuştur.

Bilimsel, teknik unsurlara uymayan kentsel planlama modelleri nedeniyle seller felakete dönüşmüş, alınmayan önlemler, çarpık kentleşme, dere yataklarının imara yani rantı açılması sonucu binlerce vatandaşımızın can ve mal güvenliklerinin tehlikeye atılmış olması, hala devam eden rantı dayalı imar politikaları ve HES'ler bir doğa olayını daha büyük bir afete dönüştürmüştür. Bunun sonucunda ise büyük can ve mal kayıpları yaşanmıştır. Yenilenebilir enerji kaynağı olan HES'ler, yerleşim yerlerini afetlere karşı savunmasız bırakmış hatta HES'ler ile birlikte maden sahaları, yollar, dere ıslahları ve taş ocaklarının içinde olduğu saldırgan altyapı yatırımlarının hepsi bölgenin aşırı iklim olayları karşısındaki kırılganlığının artırmıştır. Hidroelektrik santrallerinin yapımı sırasında ve sonrasındaki işletim sürecinde çevreye ve insana zarar veren etkileri görmekteyiz. Türkiye'de yapılan ya da yapılması planlanan HES projelerinin birçoğunun Çevresel Etki Değerlendirmesi'nden (ÇED) muaf tutuluyor olmasını veya ÇED raporlarının gerçeklikten uzak bir şekilde düzenlenmesini göz önünde bulundurursak HESlerin çevre ve insan üzerindeki etkisinin araştırılması daha da anlam kazanmaktadır.

Bilimsel, teknik unsurlara uymayan kentsel planlama modelleri nedeniyle felakete dönüşen sellerin kontrol altına alınamamasının ve bölgedeki HESin regülatör kapaklarının

hangi gerekçeyle açıldığının sebeplerinin incelenmesi, buna benzer olayların yaşanmaması için diğer HESlerin denetiminin yapılarak gerekli tedbirlerin alınması, bu santrallerin çevre ve insan üzerindeki etkisinin araştırılması ve yaşanan mağduriyetlerin telafi edilmesi amacıyla, Anayasa'nın 98'inci ve İktüzüğün 104' üncü ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını teklif ve arz ederim.

1	FATMA KURTULAN	MERSİN	
2	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
3	MUSA PİROĞLU	İSTANBUL	
4	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	
5	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
6	MURAT SARISAÇ	VAN	
7	SAİT DEDE	HAKKARİ	
8	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
9	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	
10	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	
11	OYA ERSOY	İSTANBUL	
12	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	
13	PERO DUNDAR	MARDİN	
15	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	
16	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	
17	FELEKNAS UCA	BATMAN	
18	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
19	NUSRETTİN MAÇİN	ŞANLIURFA	
20	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	